

رابطه بین سبک یادگیری و سبک فرزندپروری با یادگیری خودتنظیمی در دانش آموزان

لیلا ولیزاد بهادر^{۱*}، محمدحسین عبداللہی^۲، مہناز شاہقلیان^۳

۱. کارشناس ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)
۲. دانشیار روان‌شناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.
۳. استادیار روان‌شناسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

چکیده

مقدمه: یادگیری خودتنظیمی تصور یا عقیده‌ای است که نشان‌دهنده یادگیری فرد است و موضوع آن این است که فرد چگونه، چه زمانی و چگونه یاد می‌گیرد. از این رو هدف از مطالعه حاضر بررسی روابط بین یادگیری خودتنظیمی و سبک فرزندپروری و سبک یادگیری دانش آموزان و تعیین سهم سبک فرزندپروری و سبک یادگیری در پیش‌بینی یادگیری خودتنظیمی بود.

روش: در این پژوهش ۳۱۳ دانش‌آموز دختر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند و پرسشنامه‌های سبک یادگیری کلب، پرسشنامه اقتدار والدین و پرسشنامه خودتنظیمی دانش‌آموز زیم‌من و پونز را تکمیل کردند. داده‌ها به کمک شیوه آماری همبستگی و رگرسیون گام‌به‌گام تحلیل شدند.

نتایج: نتایج تحلیل رگرسیون با روش گام‌به‌گام نشان داد که از بین مؤلفه‌های مورد بررسی، مؤلفه سبک فرزندپروری مقتدرانه در میان سبک‌های فرزندپروری ۰/۰۵٪ واریانس یادگیری خودتنظیمی و سبک یادگیری مفهوم‌سازی انتزاعی ۰/۰۸٪ واریانس یادگیری خودتنظیمی را پیش‌بینی می‌کند که از میان این مؤلفه‌ها، سبک فرزندپروری مقتدرانه قدرت پیش‌بینی کنندگی بیشتری دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: پژوهش حاضر لزوم پرداختن به سبک یادگیری و سبک فرزندپروری را در فرایند یادگیری خودتنظیمی تأکید می‌کند.

دوفصلنامه علمی - پژوهشی

روان‌شناسی بالینی و شخصیت

(دانشور رفتار)

دوره ۱۳، شماره ۲، پیاپی ۲۵
پاییز و زمستان ۱۳۹۴
صص: ۱۳۸-۱۲۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۱۰/۰۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۰۷/۱۵

Biannual Journal of

Clinical Psychology & Personality

(Daneshvar-e-Raftar)

Vol. 13, No. 2, Serial 25

Autumn & Winter
2015-2016

pp.: 129-138

کلید واژه‌ها: یادگیری خودتنظیمی، سبک یادگیری، سبک فرزندپروری، دانش آموزان

*Email: valizad.fereshteh@yahoo.com

مقدمه

یکی از دستاوردهای مهم تحقیقات انجام گرفته بر روی مبحث یادگیری، یادگیری خودتنظیمی^۱ می‌باشد. در طول چهار دهه گذشته یادگیری خودتنظیمی به‌عنوان یک حوزه تحقیقی مهم در موفقیت تحصیلی مطرح بوده و امروزه نیز توجه شایانی به این موضوع می‌شود. کارهای تحقیقاتی انجام شده در این حوزه حاکی از علاقه وافر محققان به مطالعه یادگیری خودتنظیمی به‌عنوان یک حوزه تحقیقی مهم در موفقیت تحصیلی می‌باشد [۱].

یادگیری خودتنظیمی تصور یا عقیده‌ای است که نشان‌دهنده یادگیری فرد می‌باشد [۲] و موضوع آن این است که فرد چگونه، چطور و چه زمانی یاد می‌گیرد [۳]. تعاریف متفاوتی از یادگیری خودتنظیمی وجود دارد. به‌عنوان مثال؛ زیمرمن خودتنظیمی در یادگیری را به مشارکت فعال یادگیرنده از نظر رفتاری، انگیزشی، شناختی و فراشناختی در فرآیند یادگیری برای افزایش یادگیری می‌داند. [۴]. به عقیده رادوان، مؤلفه‌های مهم استراتژی‌های خودتنظیمی، برای تنظیم یادگیری و محیط آموزش است [۵] همچنین به عقیده لیندا، یادگیری خودتنظیمی فرایندی خودجهت‌دهنده است که فراگیران توسط آن توانایی‌های ذهنی‌شان را به مهارت‌های تحصیلی منتقل می‌سازند [۶]. بر اساس تئوری شناختی اجتماعی، خودتنظیمی یک مؤلفه اساسی برای تلاش‌های آکادمیک است [۷] و نیز برخی از محققان نشان دادند که تلاش‌های خودتنظیمی، پیش‌بینی‌کننده‌ای قوی برای موفقیت در تحصیل است [۸].

یکی از عواملی که بر یادگیری خودتنظیمی تأثیرگذار است، رفتار والدین می‌باشد. علی‌رغم فطری بودن اساس یادگیری خودتنظیمی، والدین اثر قابل توجهی بر شکل‌گیری خودتنظیمی دارند [۹] به طوری که خودتنظیمی با رفتارهای والدین شکل می‌گیرد [۱۰]. در بسیاری از تحقیقات رابطه بین خودتنظیمی و رفتارهای والدین مشخص شده است، اما در بعضی تحقیقات این رابطه ضعیف است، به‌طور مثال در تحقیق آمیک، گفته شده است که در تحقیقات انجام شده رابطه بین خودتنظیمی و سبک‌های فرزند پروری ضعیف است [۹]. تحقیقات فراوانی به بررسی رابطه بین رفتارهای والدین با یادگیری خودتنظیمی پرداخته‌اند. به‌طور مثال در تحقیقات برندا [۱۱]، نادرگروسی [۱۲]، سودا [۱۴]، کلا [۱۴]، پیتروسکی [۱۵]، هانگ و پراچنز [۱۶]، ملیندا [۱۷]، لسللی [۱۸]، سننگ [۱۰] به بررسی سبک‌های فرزندپروری^۲ و خودتنظیمی پرداخته‌اند. برندا [۱۱] نشان داد که ظهور اولیه خودتنظیمی نیاز به روابط سیستماتیک والدین با فرزندان دارد. سودا نیز نشان داد که سطوح بالای خودتنظیمی با سبک تربیتی مناسب والدین رابطه دارد [۱۳]. کلا نشان داد که کنترل مثبت با خودتنظیمی رابطه مثبت و کنترل منفی با خودتنظیمی رابطه منفی دارد [۱۴]. پیتروسکی نیز رابطه‌ای قوی بین سبک‌های فرزندپروری و یادگیری خودتنظیمی نشان داد [۱۵]. از نظر ملیندا نیز مهم‌ترین فاکتور برای رشد خودتنظیمی خانواده است [۱۷].

لسلی نیز نشان داد که والدین تأثیر زیادی بر یادگیری خودتنظیمی دارند. [۱۸]. سننگ نشان داد که بالاترین میزان خودتنظیمی در روابطی است که والدین پاسخگو^۳ هستند [۱۰]. روابط اولیه کودکان با والدینشان می‌تواند باعث ظهور خودتنظیمی شود. گرمی، مثبت بودن و داشتن والدین پاسخگو و حمایت‌کننده، ظرفیت خودتنظیمی فرزندان را افزایش می‌دهد، درحالی که سردی، منفی بودن و داشتن والدین غیر پاسخگو اثرات زیان‌آوری روی خودتنظیمی دارد [۱۰]. تحقیقات زیادی رشد خودتنظیمی را در بافت خانواده بررسی کرده است که متغیرهایی هم چون روابط والد-فرزند، خصوصیات والدین، هم‌چنین ساختار خانواده و محیط زندگی را بررسی کرده است. با توجه به این اطلاعات می‌توان متوجه شد که مهم‌ترین فاکتور برای رشد خودتنظیمی، والدین می‌باشند. ادبیات تحقیق نیز نشان می‌دهد که رشد توانایی خودتنظیمی، اثری متقابل بین ویژگی‌های فرد و تأثیرات والدین می‌باشد [۱۷].

همچنین پژوهش‌ها نشان می‌دهد که سبک فرزندپروری با متغیرهایی هم چون پیشرفت تحصیلی و یادگیری خودتنظیمی در ارتباط است [۱۹] علاوه بر آن بسیاری از محققان بیان کردند که رابطه‌ای بین سبک‌های فرزندپروری و سبک‌های یادگیری^۴ وجود دارد [۲۰]. شیوه فرزندپروری والدین یکی از سازه‌های جهانی است [۲۱] و مجموعه‌ای از نگرش‌های والدین نسبت به فرزندانشان است که در این فضای عاطفی، والدین به‌صورت‌های مختلف با فرزندانشان تعامل می‌کنند که این رفتارهای والدین بر آینده در دو بعد پر توقع بودن یا کنترل قرار دارند به سه دسته تقسیم می‌کند: مقتدرانه، مستبدانه و سهل‌گیر [۲۳، ۲۴]. سبک مقتدرانه مناسب‌ترین روش فرزندپروری است. والدین مقتدر درخواست‌های معقولی برای پختگی دارند و این درخواست‌ها با تعیین محدودیت‌ها و اصرار بر اینکه کودک باید از آن‌ها تبعیت کند، به اجرا می‌گذارند [۲۵] و فرزندانشان را تشویق می‌کنند که خودتنظیم باشند [۲۶] والدین مستبدانه در تلاشند تا مبادلات کلامی را به حداقل برسانند [۲۳] و برای وادار کردن فرزندان خود، گاهی به تنبیه‌های شدید نیز متوسل می‌شوند [۲۷] و در مورد تنبیه به کار گرفته شده هیچ توضیحی نمی‌دهند [۲۶، ۲۸، ۲۹]. والدین سهل‌گیر به‌ندرت روش‌های انضباطی را برای فرزندانشان دارند [۲۶] و کنترل کمی بر فرزندان خود اعمال می‌کنند [۲۰، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲].

در زمینه ارتباط یادگیری خودتنظیمی با سبک‌های فرزندپروری تحقیقات متنوعی انجام شده است که در این تحقیقات والدین یا به‌صورت کنترل مثبت و منفی یا به‌صورت والدین پاسخگو در نظر گرفته‌اند. سبک‌های فرزندپروری خاصی باعث افزایش یادگیری خودتنظیمی و افزایش یادگیری می‌شود. هم‌چنین سبک فرزندپروری مقتدرانه همبستگی معنادار و مثبتی با یادگیری خودتنظیم یافته دارد. سبک فرزندپروری مستبدانه نیز

³ responsive

⁴ Learning styles

¹ Self-regulated learning

² Parenting styles

درصد است به تعیین رابطه سبک‌های فرزند پروری و سبک‌های یادگیری با یادگیری خودتنظیمی در دانش‌آموزان دوره متوسطه شهر کرج بپردازد.

روش

نوع پژوهش

طرح از پژوهش‌های غیرآزمایشی و با توجه به ماهیت فرضیه‌ها و اهداف پژوهش از نوع همبستگی می‌باشد زیرا به مطالعه روابط بین متغیرها می‌پردازد و محقق هیچ‌گونه دخل و تصرف و دست‌کاری در متغیرهای مورد بررسی نداشته و فقط از روی آثار و نتایج آن‌ها میزان ارتباط بین متغیرها را مورد بررسی قرار داد.

آزمودنی‌ها

نمونه پژوهش دانش‌آموزانی است که از میان مناطق ۴ گانه آموزش پرورش استان البرز انتخاب شدند که روش انتخاب به‌صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای است. در این روش نمونه‌گیری افراد جامعه با توجه به سلسله مراتبی (از واحدهای بزرگ‌تر به کوچک‌تر) از انواع واحدهای جامعه انتخاب می‌شود [۳۹]. بدین‌صورت که از میان نواحی ۴ گانه البرز ناحیه ۲ به‌تصادف انتخاب شد که از بین دبیرستان دولتی، ۴ دبیرستان انتخاب شد و از هر مدرسه ۳ کلاس (۱ کلاس ریاضی، ۱ کلاس تجربی و ۱ کلاس انسانی) انتخاب شد. در مجموع نمونه کل ۳۱۳ دانش‌آموز دختر و مادران آن‌ها می‌باشد.

ابزارهای پژوهش

۱) پرسشنامه سبک یادگیری^۵: این پرسشنامه از کلب می‌باشد که به‌منظور تعیین سبک‌های یادگیری افراد می‌باشد. این مقیاس دارای ۱۲ سؤال است و هر سؤال دارای ۴ قسمت است که آزمودنی در هر جمله به چهار قسمت جواب می‌دهد و هر چهار قسمت نمره ۱ تا ۴ دریافت می‌کند. گزینه اول همه سؤالات به روش یادگیری از طریق احساس کردن اشاره دارد که این سؤالات تجربه عینی را می‌سنجد. گزینه دوم سؤالات به روش یادگیری از طریق تماشا کردن اشاره دارد که مفهوم‌سازی انتزاعی را می‌سنجد. گزینه سوم نیز به روش یادگیری از طریق فکر کردن اشاره دارد که مفهوم‌سازی انتزاعی را می‌سنجد و گزینه چهارم نیز اشاره به روش یادگیری از طریق انجام دادن اشاره دارد که آزمایشگری فعال را می‌سنجد. نمره‌ای که از بقیه نمره‌ها بیشتر است، بیان‌کننده سبک یادگیری غالب آزمودنی خواهد بود [۴۰].

روایی پرسشنامه در مطالعه ابزادی [۴۱] از طریق روش هم‌زمان بررسی شده که ضریب روایی برای تجربه عینی^۶، مشاهده تأملی^۷، مفهوم‌سازی انتزاعی^۸ و آزمایشگری فعال^۹ به ترتیب ۷۵٪، ۶۶٪، ۷۲٪ و ۶۲٪ به دست آمد که همه این ضرایب در سطح

همبستگی منفی و معناداری با یادگیری خودتنظیم یافته دارد [۱۶].

یکی دیگر از عواملی که بر یادگیری خودتنظیمی اثرگذار است، سبک‌های یادگیری است. تحقیقات نشان می‌دهد بین خودتنظیمی نوجوانان بر اساس سبک‌های یادگیری تفاوت وجود دارد [۳۳] هم‌چنین رابطه بین سبک‌های فرزندپروری و سبک‌های یادگیری وجود دارد [۲۰] سبک‌های یادگیری که تفاوت فرد را از دیگران نشان می‌دهند رجان‌های فرد برای فراگیری فرایندها می‌باشد. زمانی که سبک‌های یادگیری بررسی می‌شود از بسیاری از سبک‌های یادگیری استفاده می‌شود [۳۴] از جمله این سبک‌ها که تحقیقات فراوانی را به خود اختصاص داده است، سبک یادگیری چهاروجهی کلب است که با توجه به کاربردهای روزافزونشان در فرایند آموزش و یادگیری کاربردهای زیادی دارند [۳۵].

ولفوک سبک یادگیری را به‌عنوان راه ترجیحی فرد برای یادگیری و مطالعه مثل استفاده از عکس به‌جای کتاب‌ها، کار کردن با دیگران به‌جای کار کردن به‌تنهایی و یادگیری در موقعیت‌های سازمان‌یافته به‌جای موقعیت بی‌سازمان تعریف می‌کند [۳۶].

کلب و فرای برای سبک یادگیری دو بعد و چهار شیوه را معرفی کرده‌اند که بعد نخست شامل دو شیوه یادگیری تجربه عینی در مقابل مفهوم‌سازی و بعد دوم شامل دو شیوه یادگیری آزمایشگری فعال در مقابل مشاهده تأملی است [۳۷] که بر اساس این چهار مهارت، چهار سبک یادگیری همگرا^۱، واگرا^۲، جذب‌کننده^۳ و انطباق‌یابنده^۴ به وجود می‌آید [۳۸] تحقیقات بسیار کمی به بررسی رابطه سبک‌های یادگیری و یادگیری خودتنظیمی پرداخته‌اند. به‌طور مثال آجیسوکمو و ورمونت تحقیقی با این عنوان انجام دادند اما از سبک یادگیری کلب استفاده نکردند. در مجموع خودتنظیمی مفهومی ارزشمند در تعلیم و تربیت است و یکی از رویکردهای پژوهشی و تجربی در روان‌شناسی تربیتی می‌باشد.

امروزه با توجه به رشد روزافزون تکنولوژی و پیشرفت‌های اجتماعی، روش‌های آموزشی سنتی دیگر جوابگو نیستند؛ بنابراین نیازی فوری برای توسعه مفهوم‌های جدیدی مثل یادگیری خودتنظیمی و سبک یادگیری وجود دارد و یکی از اهداف مهم سیستم آموزشی، تبدیل دانش‌آموزان به یادگیرنده‌ای خودتنظیم می‌باشد. بهبود وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان نیز یکی از اهداف مهم نظام آموزش پرورش معاصر است. خانواده نیز به دلیل نقش تربیتی و فرهنگی خود در پرورش انسان‌های متفکر و آگاه نقش بسیار مهمی ایفا می‌کند. خانواده یک متغیر فرهنگی اجتماعی و محیطی است که اثر تعیین‌کننده‌ای در اکثر فرآیندهای روانی تربیتی دارد.

با توجه به مطالب مطروحه مبنی بر تأثیرگذاری رفتارهای والدین و سبک‌های یادگیری بر یادگیری خودتنظیمی، محقق

⁵ Learning styles inventory

⁶ Concrete experience

⁷ Reflective observation

⁸ Abstract conceptualization

⁹ Active experimentation

¹ convergent

² divergent

³ assimilator

⁴ accommodator

[۴۵]. محمودی [۴۳] به‌منظور بررسی روایی صوری، این پرسشنامه را در اختیار چند متخصص قرار داد که مورد تأیید قرار گرفت. به‌منظور بررسی روایی آزمون خودتنظیمی دانش‌آموزان، ضریب همبستگی بین نمرات آزمودنی‌ها در مطالعه مقدماتی و معدل آنان در امتحانات سال دوم راهنمایی و نیز نمرات دروس انگلیسی و ریاضی آنان در سال دوم محاسبه شد. این ضرایب برای معدل، ۰/۳۸٪ برای درس ریاضیات، ۰/۳۴٪ برای درس انگلیسی و ۰/۳٪ به دست آمد که در هر سه مورد در سطح $p \leq 0/0001$ معنی‌دار بود. محمودی [۴۳] پایایی بازآزمون این ابزار را در یک گروه ۳۰ نفری از آزمودنی‌ها ۰/۶۸٪ و همسانی درونی این آزمون را با روش آلفای کرونباخ ۰/۵۶٪ به دست آورد. صمدی پایایی آزمون را از طریق روش بازآزمون روی یک گروه ۳۵ نفری ۰/۶۹٪ و از طریق همسانی درونی (آلفای کرونباخ) ۰/۶۱٪ به دست آورد. در پژوهش حاضر، پایایی پرسشنامه با استفاده از فرمول آلفای کرونباخ محاسبه شد و مقدار ۰/۵۸٪ به دست آمد.

۳) پرسشنامه اقتدار والدین (پی. ای. کیو. ۲): این پرسشنامه توسط بورای به‌منظور اندازه‌گیری اقتدار والدین بر اساس دیدگاه اولیه بامریند در سه سطح آزادگذاری، استبدادی و اقتدارمنطقی تهیه شده است. ابتدا ۴۸ پرسش بر مبنای الگوی بامریند از شیوه‌های فرزندپروری اقتدارمنطقی، آزادگذاری و استبدادی تهیه شد. بیست‌ویک متخصص (۱۱ زن و ۱۰ مرد) در حوزه روان‌شناسی تربیتی و جامعه‌شناسی در مورد این پرسش‌ها کار کردند. هر یک از متخصصان فوق درباره الگوی اولیه بامریند توضیحات دقیقی ارائه داده بودند. همچنین، از آن‌ها درخواست شده بود که در مورد صحت و دقت هر یک از پرسش‌ها بر مبنای ویژگی‌های سطوح الگوی بامریند قضاوت کنند و چنانچه سؤالی در یک سطح ویژه از شیوه‌های فرزندپروری قرار نمی‌گرفت، آن را تغییر دهند. از ۴۸ سؤال اولیه، ۳۶ سؤال مناسب تشخیص داده شد و در نهایت از ۳۶ سؤال، ۳۰ سؤال در شکل نهایی پرسشنامه جای گرفت که هر ۱۰ سؤال آن به یکی از سه سبک سهل‌گیر، استبدادی و اقتدارمنطقی مربوط است.

در مقابل هر سؤال از پرسشنامه اقتدار والدین، مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت قرار دارد که به ترتیب به گزینه‌های کاملاً مخالفم، مخالفم، تقریباً مخالفم، موافقم و کاملاً موافقم نمرات صفر تا چهار اختصاص داده می‌شود.

بورای در سال ۱۹۹۱ از طریق محاسبه روایی افتراقی، مقادیر زیر را به دست آورد: شیوه استبدادی مادر با آزادگذاری رابطه منفی ($r = -0/38$) و اقتدارمنطقی مادر ($r = -0/48$) داشت. شیوه آزادگذاری مادر با شیوه اقتدارمنطقی رابطه معنی‌داری نداشت ($r = 0/07$). همچنین، وی با بررسی روایی مربوط به ملاک به این نتیجه رسید که پرسشنامه مذکور از روایی قابل ملاحظه‌ای برخوردار است و با محاسبه اعتبار به روش

$p < 0/001$ معنادار بودند. هم‌چنین ایزدی پایایی پرسشنامه را به ترتیب ۰/۶۵٪، ۰/۶۷٪، ۰/۷۴٪ به دست آورد. در ضمن پایایی این پرسشنامه در این پژوهش نیز بررسی شد و پایایی پرسشنامه سبک‌های یادگیری که با روش آلفای کرونباخ محاسبه شده است ۰/۳۳٪ به دست آمد. کلب درس سال ۱۹۸۵ با پژوهشی که روی ۱۴۴۶ نفر از دانشجویان زن و مرد سال دوم دانشگاه انجام داد، روایی محتوایی این پرسشنامه را بررسی کرد و معتقد است که این پرسشنامه روایی خوبی دارد و برای تشخیص شیوه‌ها و سبک‌های یادگیری یادگیرندگان ابزار مناسبی است. در جدیدترین پژوهشی که ویلکالسون انجام داد، روایی محتوایی این آزمون مورد بررسی قرار گرفت و نشان‌دهنده روایی خوب این پرسشنامه است [۴۰].

۲) پرسشنامه یادگیری خودتنظیمی: در این پژوهش از پرسشنامه خودتنظیمی در یادگیری استفاده می‌شود که زیمرمن و مارتیز-پونز از طریق مصاحبه با ۸۰ دانش‌آموز دبیرستانی، ۱۴ راهبرد خودتنظیمی در یادگیری را تشخیص دادند و بر این اساس پرسشنامه‌ای دارای ۱۵ گویه تهیه کردند. این مقیاس حداکثر ۱۶۰ امتیاز دارد و به فرم «اس. آر. ال. آی. اس.»^۱ معروف است. ۱۴ راهبرد یادگیری خودتنظیم شامل خودسنجی، سازمان‌دهی و انتقال اطلاعات، خرد کردن اهداف و برنامه‌ریزی، جستجوی اطلاعات، ضبط و یادداشت کردن و نظارت بر خود، سازمان‌دهی محیط، خودپیامدی، سلسله‌مراتبی کردن و به حفظ سپردن، کمک گرفتن از همسالان، کمک گرفتن از معلم، کمک گرفتن از بزرگسالان، مرور امتحانات قبلی، مرور کردن یادداشت‌ها و جزوات و مرور کردن کتاب‌های درسی در این پرسشنامه لحاظ شده‌اند [۴۲].

محمودی [۴۳] پایایی بازآزمون این ابزار را در یک گروه ۳۰ نفری از آزمودنی‌ها ۰/۶۸٪ و همسانی درونی این آزمون را با روش آلفای کرونباخ ۰/۵۶٪ به دست آورد. صمدی [۴۴] پایایی آزمون را از طریق روش بازآزمون روی یک گروه ۳۵ نفری ۰/۶۹٪ و از طریق همسانی درونی (آلفای کرونباخ) ۰/۶۱٪ به دست آورد.

در این پژوهش از پرسشنامه خودتنظیمی در یادگیری استفاده می‌شود که زیمرمن و مارتیز-پونز (۱۹۸۶) از طریق مصاحبه با ۸۰ دانش‌آموز دبیرستانی، ۱۴ راهبرد خودتنظیمی در یادگیری را تشخیص دادند بر این اساس پرسشنامه‌ای دارای ۱۵ گویه تهیه کردند. این مقیاس حداکثر ۱۶۰ امتیاز دارد و به فرم «اس. آر. ال. آی. اس.» معروف است؛ که کلید نمره‌گذاری آن به‌صورت جدول شماره ۱ می‌باشد.

جدول ۱. کلید نمره‌گذاری گویه‌های پرسشنامه

عنوان	خیلی کم	کم	زیاد	بیشتر اوقات
امتیاز	۱	۲	۳	۴

روایی و پایایی: زیمرمن و مارتیز - پونز روایی ملاکی و همگرای این ابزار را بررسی و در حد مطلوب گزارش کرده‌اند

^۲ PAQ

^۱ SRLIS

شیوه تحلیل داده‌ها

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار «اس. پی. اس. اس. نوزده» و با روش‌های همبستگی پیرسون و رگرسیون گام‌به‌گام صورت گرفت.

بازآزمایی، نتایج زیر را به دست آورد: ۸۱٪ برای شیوه آزادگذاری مادر، ۸۶٪ برای شیوه استبدادی مادر، ۷۸٪ برای شیوه اقتدارمنطقی مادر [۳۷]. در تحقیق قنبری هاشم‌آبادی [۴۶] ضرایب پایایی خرده مقیاس‌ها برای ۳۱۰ آزمودنی در ایران به این ترتیب گزارش شده است. مادران سهل گیر ۷۵٪، مادران مستبد ۷۶٪ و مادران مقتدر ۸۲٪.

جدول ۲. آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	مینیمم	ماکسیمم	تعداد
خودتنظیمی	۹۵.۳۹	۵.۵۱	۲۳	۵۳	۳۱۳
تجربه عینی	۲۸.۷۲	۷.۱۴	۱۳	۴۷	۳۱۳
مشاهده تأملی	۳۲.۷۹	۵.۵۶	۱۷	۴۷	۳۱۳
مفهوم‌سازی انتزاعی	۳۴.۳۳	۵.۸۲	۲۰	۴۷	۳۱۳
آزمایشگری فعال	۳۲.۷۱	۶.۶۷	۱۷	۴۷	۳۱۳
مقتدرانه	۹۱.۳۱	۴.۹۰	۸	۴۰	۳۱۳
استبدادی	۹۶.۱۷	۶.۲۸	۱	۳۶	۳۱۳
سهل گیر	۶۱.۱۶	۵.۴۸	۱	۳۱	۳۱۳

نتایج

اطلاعات توصیفی آزمودنی‌ها

مؤلفه‌های ذکر شده در جدول ۲ نشان می‌دهد سبک استبدادی بیشترین میانگین (۹۶/۱۷) و کمترین میانگین را تجربه عینی (۲۸/۷۲) دارد هم‌چنین تجربه عینی بیشترین انحراف استاندارد (۷/۱۴) و سبک مقتدرانه کمترین انحراف استاندارد (۴/۹۰) را دارا می‌باشد.

به‌منظور بررسی رابطه بین سبک‌های فرزندپروری و سبک یادگیری با یادگیری خودتنظیمی از روش تحلیل همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج همبستگی میان متغیرها در جدول ۳ گزارش شده است:

جدول ۳. ضرایب همبستگی رابطه بین سبک‌های فرزندپروری و سبک یادگیری با یادگیری خودتنظیمی

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
آزمایشگری فعال	مفهوم‌سازی انتزاعی	مشاهده تأملی	تجربه عینی	سهل گیر	مستبدانه	مقتدرانه	خودتنظیمی	
							۱	۱
						۱	.۲۲۹** .۰۰۰	۲
					۱	.۲۲۲** .۰۰۰	-.۰۷۴ .۴۰۸	۳
				۱	.۰۵۴ .۳۴۷	.۱۱۴* .۰۴۷	.۰۵۵ .۳۳۹	۴
			۱	.۰۳۷ .۵۲۱	.۱۶۰** .۰۰۵	.۰۸۵ .۱۴۰	-.۰۰۴ .۹۴۹	۵
		۱	.۱۱۶* .۰۴۳	.۰۹۷ .۰۸۹	.۰۴۸ .۴۰۵	.۰۱۵ .۷۹۷	-.۰۲۵ .۶۵۹	۶
	۱	.۰۷۸ .۱۷۴	-.۰۰۴ .۹۳۹	.۲۰۵** .۰۰۰	-.۱۱۱ .۰۵۳	.۰۲۲ .۷۰۲	.۱۷۸** .۰۰۲	۷
۱	.۱۶۰** .۰۰۵	.۰۵۳ .۳۲۵	.۲۴۷** .۰۰۰	.۰۳۷ .۵۱۹	.۱۸۴** .۰۰۱	.۰۲۷ .۵۴۳	.۱۲۱* .۰۳۴	۸

جدول ۳ نشان می‌دهد که بین یادگیری خودتنظیمی و سبک‌های فرزندپروری رابطه وجود دارد؛ به عبارت دیگر سبک فرزندپروری مقتدرانه (۲۲/۲۲)، ارتباط مثبت معنادار با یادگیری خودتنظیمی دارد. از بین سبک‌های یادگیری نیز سبک یادگیری

مفهوم‌سازی انتزاعی (۱۷/۱۷) و آزمایشگری فعال (۱۲/۱۲) با یادگیری خودتنظیمی رابطه مثبت و معنادار دارد. پژوهش حاضر نشان داده است که از بین سبک‌های فرزندپروری، سبک مستبدانه با تجربه عینی و آزمایشگری فعال رابطه مثبت و معنادار دارد.

اسمیرونف برای بررسی نرمال بودن توزیع انجام شد. مقادیر عددی آزمون دوربین-واتسون برابر با ۱/۰۴ بود که بیانگر استقلال خطا و آزمون کالموگروف-اسمیرونف برابر با ۰/۳۱ ($P > ۰/۰۵$) بود که حاکی از نرمال بودن توزیع می‌باشد. بررسی مفروضه‌های هم‌خطی چندگانه (شاخص تحمل و عامل تورم واریانس VIF) نشان می‌دهد بین متغیرهای پیش‌بین، هم‌خطی چندگانه وجود ندارد؛ بنابراین نتایج حاصل از رگرسیون قابل اتکا می‌باشد.

سبک فرزندپروری مقتدرانه نیز با هیچ‌کدام از سبک‌های یادگیری رابطه معنادار نداشته است. سبک فرزندپروری سهل‌گیر نیز با مفهوم‌سازی انتزاعی رابطه منفی معنادار دارد. قبل از انجام رگرسیون، برخی از مهم‌ترین مفروضه‌های تحلیل رگرسیون بررسی و تأیید شد. بدین منظور، آزمون دوربین/واتسن برای بررسی استقلال خطاها، آزمون هم‌خطی با دو شاخص ضریب تحمل (تولرنس) و عامل تورم واریانس و آزمون کالموگروف-

جدول ۴. نتایج رگرسیون پیش‌بینی یادگیری خودتنظیمی با توجه به سبک‌های فرزندپروری و سبک‌های یادگیری

مدل	متغیر	B	Beta	T	R	R ^۲	R	خطای استاندارد برآورد	مفروضه هم‌خطی	
									معناداری	تولرنس
۱	مقتدرانه	۳۱/۸۰۰ ۰/۲۵۶	۰/۲۲۷	۱۵/۶۱۰ ۴/۰۵۷	۰/۲۲۷	۰/۰۵۲	۰/۰۴۸	۵/۳۸	۰/۰۰۰۱ ۰/۰۰۰۱	۲/۷۸
۲	مقتدرانه مفهوم‌سازی انتزاعی	۲۶/۳۰۶ ۰/۲۵۱ ۰/۱۶۴	۰/۲۲۳	۹/۸۷۳ ۴/۰۴۲ ۳/۱۳۷	۰/۲۹۴	۰/۰۸۱	۰/۰۷۵	۵/۳۱	۰/۰۰۰۱ ۰/۰۰۰۱ ۰/۰۰۰۱	۰/۱۸

جدول ۵. نتایج رگرسیون پیش‌بینی یادگیری خودتنظیمی با توجه به سبک‌های فرزندپروری و سبک‌های یادگیری

مدل	متغیر	ضریب رگرسیون استاندارد نشده	ضریب رگرسیون استاندارد شده	T	R	R ^۲	R	خطای استاندارد برآورد	مفروضه هم‌خطی	
									معناداری	تولرنس
۱	مقتدرانه	۳۱/۸۰۰ ۰/۲۵۶	۰/۲۲۷	۱۵/۶۱۰ ۴/۰۵۷	۰/۲۲۷	۰/۰۵۲	۰/۰۴۸	۵/۳۸	۰/۰۰۰۱ ۰/۰۰۰۱	۲/۷۸
۲	مقتدرانه مفهوم‌سازی انتزاعی	۲۶/۳۰۶ ۰/۲۵۱ ۰/۱۶۴	۰/۲۲۳	۹/۸۷۳ ۴/۰۴۲ ۳/۱۳۷	۰/۲۹۴	۰/۰۸۱	۰/۰۷۵	۵/۳۱	۰/۰۰۰۱ ۰/۰۰۰۱ ۰/۰۰۰۱	۰/۱۸

رابطه دارد. نتایج این پژوهش با یافته‌های کین گارتن [۴۷]، هانگ و پراچنز [۱۶] و استپ [۴۸] همسو می‌باشد. نتایج تحقیقات اسپرا [۴۹]، آمیک [۹]، سننگ [۱۰] رابطه مثبتی را بین پاسخگویی و پذیرش بالای والدین مقتدر و یادگیری خودتنظیمی نشان دادند و با توجه به اینکه پاسخگو بودن به رفتارهایی اشاره دارد که فردیت، خودتنظیمی و ابراز وجود را در فرزندان نشان تشویق می‌کند اسپرا [۴۹] و در سبک فرزندپروری مقتدرانه نیز پاسخگویی زیاد است، بنابراین سبک فرزندپروری مقتدرانه با پاسخگویی بالای والدین می‌تواند باعث افزایش خودتنظیمی شود. در سه تحقیق آمیک و همکاران [۹]، حسینی و همکاران [۵۰] کلر و همکاران [۱۴] نیز رابطه مثبتی را بین کنترل مثبت والدین مقتدر با یادگیری خودتنظیمی نشان دادند. یکی از مهم‌ترین عوامل برای رشد خودتنظیمی کودکان، رفتارهای والدین می‌باشد. در سبک فرزندپروری مقتدرانه که فرزند صرفاً به دلیل توجیه منطقی از قوانین پیروی می‌کند، این ویژگی را نیز به انجام دادن تکالیف مدرسه‌اش انتقال می‌دهد؛ یعنی دانش‌آموز به خاطر انتخاب و لذت و علاقه شخصی به مدرسه می‌رود و به دلیل لذت فراوان متأثر از یادگیری و آموختن به فعالیت‌ها و تکالیف مدرسه می‌پردازد نه صرفاً به دلیل کسب پاداش‌های بیرونی یا اجتناب از تنبیه. در یادگیری خودتنظیمی نیز فرد به‌طور ذاتی برانگیخته می‌شود و به دنبال پاداش نیست.

برای بررسی سهم هرکدام از سبک‌های فرزندپروری و سبک‌های یادگیری در پیش‌بینی یادگیری خودتنظیمی، از تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام استفاده شد و نتایج در جدول ۵ آمده است. نتایج جدول رگرسیون با روش گام‌به‌گام نشان داد که از بین مؤلفه‌های مورد بررسی، سبک فرزندپروری مقتدرانه و سبک یادگیری مفهوم‌سازی انتزاعی وارد رگرسیون شد؛ به عبارت دیگر از بین سبک‌های فرزندپروری، سبک فرزندپروری مقتدرانه و از بین سبک‌های یادگیری سبک یادگیری مفهوم‌سازی انتزاعی پیش‌بینی کننده یادگیری خودتنظیمی می‌باشند. در این جدول سهم هرکدام یک از مدل‌ها در پیش‌بینی یادگیری خودتنظیمی مشخص شده است. سبک فرزندپروری مقتدرانه (مدل ۱) ۰/۰۵ واریانس یادگیری خودتنظیمی را پیش‌بینی می‌کند. ($F: ۱۶/۴۶, P: ۰/۰۰۱, df: ۰/۹۹$)، سبک فرزندپروری مقتدرانه و سبک یادگیری مفهوم‌سازی انتزاعی (مدل ۲) ۰/۰۸ واریانس یادگیری خودتنظیمی را پیش‌بینی می‌کند. ($F: ۱۳/۳۹, P: ۰/۰۰۱, df: ۰/۹۹$)

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف ارتباط سبک فرزندپروری و سبک یادگیری با یادگیری خودتنظیمی انجام شد. طبق یافته‌های به‌دست آمده، سبک فرزندپروری قاطعانه با یادگیری خودتنظیمی

مطالبه کمی از فرزندان خود دارند، یعنی تقاضای کمی از فرزندان خود دارند [۳۲] بنابراین فرزندان والدین سهل گیر به دنبال فعالیت نمی‌باشند زیرا مادرانی داشتند که از آن‌ها توقع هیچ‌گونه فعالیت و کوششی را نداشتند؛ بنابراین در والدین سهل گیر نمی‌توان انتظار داشت که فرزندان با سبک مفهوم‌سازی انتزاعی داشته باشند چراکه سبک مفهوم‌سازی انتزاعی نیازمند تلاش و فعالیت منظم می‌باشد [۵۸].

نتایج تحلیل رگرسیون با روش گام‌به‌گام نشان داد که از بین مؤلفه‌های مورد بررسی، مؤلفه سبک فرزندپروری مقتدرانه در میان سبک‌های فرزندپروری و سبک یادگیری مفهوم‌سازی انتزاعی در میان سبک‌های یادگیری کلب با یادگیری خودتنظیمی ارتباط معنادار دارند که از میان این مؤلفه‌ها، سبک فرزندپروری مقتدرانه قدرت پیش‌بینی‌کنندگی بیشتری دارد؛ بنابراین نتیجه می‌گیریم که سبک فرزندپروری نسبت به سبک یادگیری پیش‌بینی‌کننده بهتری برای یادگیری خودتنظیمی است؛ یعنی شیوه تربیتی مقتدرانه والدین قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده یادگیری خودتنظیمی می‌باشد؛ به عبارت دیگر دانش‌آموزانی که والدین آن‌ها به میزان متعادلی از کنترل و پذیرش را در ارتباط با فرزندانشان داشتند از یادگیری خودتنظیمی بالاتری برخوردار بودند. هم‌چنین والدین باید به هنگام تلاش برای اجتماعی کردن فرزندان خود در جهت سالم بودن، پذیرفته شدن و شاد بودن به‌عنوان عضوی از جامعه تشویق شوند تا بتوانند به فرزندان خود آزادی بیشتری داده و روابط بهتری را با آن‌ها برقرارکنند. از سویی می‌توان با آگاه کردن والدین از سبک‌های تربیتی صحیح و روش‌های درست برخورد با فرزندان به آن‌ها یاد داد تا به یادگیری فرزندان کمک کرده و آن‌ها را خودتنظیم بار بیاورند.

هم‌چنین محدود بودن این تحقیق فقط به دانش‌آموزان دختر امکان تعمیم‌پذیری یافته‌ها را به پسران با مشکل مواجه می‌سازد. پیشنهادی شود موضوع پژوهش حاضر در نمونه‌های پسران اجرا شود تا امکان مقایسه بین دو جنس فراهم گردد.

منابع

- 1- Bembenutty.H. (2008). the first word: letter from the guest Editor on self-regulation of learning. Journal of Advanced academics, vol. 20, No. 1, pp. 1-16
- 2- Efklides.A. (2011). Interaction of metacognition with motivation and affect in self-regulated learning: the MASRL model. Educational psychologist, vol. 46, No. 1, pp.6-25
- 3- USTA.G., Bozpolat. E. (2014). An assessment of education faculty students views on their self-regulated learning skills. Procedia - social and behavioral sciences, vol.116, pp.1620-1625
- 4- Maftoon. P., Tasnimi. M. (2014). Using self-regulation to enhance EFI learners reading comprehension. Journal of language teaching and research, vol.5, No.4, pp.844-855

همراه با شور و شوق والدین به یادگیری و پذیرش بالای آن‌ها که نشان‌دهنده این است که یادگیری پدیده‌ای ارزشمند است در این شرایط دانش‌آموزان این واقعیت را درک کرده و ارزشمندی تحصیل را درونی کرده و عملکرد بهتری از خود نشان می‌دهند.

همچنین نتایج نشان می‌دهد سبک یادگیری با یادگیری خودتنظیمی رابطه معنادار دارد. با توجه به نتیجه پژوهش سبک مفهوم‌سازی انتزاعی و آزمایشگری فعال رابطه مثبتی با یادگیری خودتنظیمی دارد. در مفهوم‌سازی انتزاعی دانش‌آموزان مطالب یاد گرفته شده از تحقیقات قبلی را می‌گیرند و شروع به شکل دادن افکاری می‌کنند که یک آزمایش را تکمیل کنند تا بتوانند به نتیجه برسند [۵۱] یعنی فرد تئوری و راه‌حل‌های جدیدی را برای موضوع می‌سازد [۵۲] که این سبک کاملاً شبیه یادگیری خودتنظیمی است، زیرا دانش‌آموزان خودتنظیم در کلاس با پرسیدن سؤال باعث تولید افکار و عقاید و بینش در بحث‌های کلاسی هستند [۵۳]. در واقع ویژگی مشترک مفهوم‌سازی انتزاعی و یادگیری خودتنظیمی مشارکت فعال فرد در یادگیری است.

در آزمایشگری فعال فرد به دنبال استفاده عملی می‌باشد [۵۴] پس نشانگر مشارکت فعال فرد در فرآیند یادگیری می‌باشد. در یادگیری خودتنظیمی نیز فرد به‌طور فعال به بررسی افکار و احساسات و رفتارهایش می‌پردازد تا به هدفش برسد [۵۵] بنابراین ویژگی مشترک آزمایشگری فعال و یادگیری خودتنظیمی مشارکت فعال در فرآیند یادگیری به‌منظور افزایش یادگیری می‌باشد.

و نیز یافته‌ها نشان داد که سبک فرزندپروری مستبدانه با سبک یادگیری رابطه معنادار دارد. یافته مذکور ناهمسو با نتایج اسعدی [۵۶] بوده است. در تجربه عینی فرد نسبت به امور انعطاف‌پذیری ندارد. در تبیین این یافته می‌توان چنین استدلال کرد که والدین مستبدانه سخت‌گیر و انعطاف‌ناپذیر هستند هم‌چنین می‌توان گفت که داشتن والدین مستبدانه که انعطاف‌پذیری ندارند، باعث می‌شود دانش‌آموزان نیز در یادگیری، از خود انعطاف‌پذیری کمی نشان دهند. [۵۶،۵۷].

یافته‌ها نشان داد بین سبک مستبدانه و آزمایشگری فعال رابطه مثبتی وجود دارد. در تبیین این امر می‌توان گفت در سبک مستبدانه والدین تقاضای بالایی از فرزندان خود دارند و رفتارهای طردکننده از خود نشان می‌دهند [۳۲] و در آزمایشگری فعال نیز فرد به دنبال این است که دیگران را قانع کند. [۵۱]. شاید این قانع کردن به این دلیل است که فرد مورد پذیرش بیشتری واقع شود و رفتارهای طردکننده را از خود دور کند.

در تحقیق اسعدی [۵۶] نشان داده شد که سبک مقتدرانه با سبک یادگیری مفهوم‌سازی انتزاعی کلب رابطه دارد؛ اما در پژوهش حاضر نشان داده شده است که سبک مقتدرانه با هیچ‌یک از سبک‌های یادگیری رابطه ندارد. هم‌چنین دیده شد که سبک فرزندپروری سهل گیر با مفهوم‌سازی انتزاعی رابطه منفی دارد. از آنجایی که در مفهوم‌سازی انتزاعی فرد به دنبال تولید تئوری و راه‌حل‌های جدید است، [۵۲] نیازمند برنامه‌ریزی منظم می‌باشد؛ اما به عقیده موسکات و همکاران [۵۱] در سبک سهل گیر والدین

- styles and children's self-regulated learning. *Journal of research in childhood Education*, vol. 18, No.3, pp. 22-27
- 17-Melinda.k, Mirela. P. (2014). Early childhood self-regulation in context: parental and familial environment influences cognition, brain, behavior, Vol. 18, No. 1, pp. 55-85
- 18-Lesli. F., Hughes. S., Oconnor. T., Power. T., Fisher. J., Hazen. N. (2012). Parental influences on children's self-regulation of energy intake: insights from developmental literature on emotion regulation. *Journal of obesity*.
- ۱۹-فرامرزی، سالار؛ تقی پورجوان، عباسعلی؛ دهقانی، مصطفی و مرادی، محمدرضا (۱۳۹۲)، مقایسه سبک‌های دلبستگی و شیوه‌های فرزندپروری مادران دانش‌آموزان عادی و دانش‌آموزان با اختلال یادگیری؛ دوماهنامه علمی - پژوهشی جتاشاپیر، سال ۴، شماره ۳، صص ۲۴۵-۲۵۴.
- 20-Jonathan. F. Timothy .L. (2013). "parenting" in the classroom: university students Evaluations of Hypothetical instructors as a function of Teaching styles and parenting styles. *North American Journal of psychology*, vol.15, No.3, PP. 447-462
- ۲۱- یوسفی، فریده (۱۳۸۶)، ارتباط سبک فرزندپروری والدین با مهارت‌های اجتماعی و جنبه‌هایی از خودپنداره دانش‌آموزان دبیرستانی، دوماهنامه علمی پژوهشی دانشور رفتار، دانشگاه شاهد، سال ۱۴، شماره ۲۲، صص ۳۷-۴۶.
- ۲۲-منادی، مرتضی و فرشی صبح خیز، فاطمه (۱۳۸۹)، بررسی نقش مادران در شکل‌گیری هویت جنسی دختران نوجوان شهر تهران، پژوهش‌نامه علوم اجتماعی، سال ۴، صص ۷-۳۱.
- 23-Evans Nathaniel. J., Carlson. L., Grubbs Hoy.M. (2013). coddling our kids: can parenting styles affect attitudes toward advergemes. *Journal of Advertising*, Vol.42, No. 2, pp. 228-240.
- 24-Uji. M, Sakamoto. A., Adachi. K., Keiichiro. K., Toshinori. N. (2014). The impact of authoritative, authoritarian, and permissive parenting styles on children's later mental health in Japen: focusing on parent and child gender. *Journal of child and family studies*. Vol. 23, pp. 293-302.
- ۲۵- احمدی، نسرين و قریشی راد، فخرالسادات (۱۳۹۴)، بررسی رابطه بین طرح‌واره‌های ناسازگار و سبک‌های فرزندپروری در افراد دارای رگه‌های اختلالات شخصیت دسته ب، روانشناسی بالینی و شخصیت (دانشور رفتار)، سال ۲۱، دوره جدید، شماره ۱۰، صص ۸۷-۹۸.
- 5- Radovan.M. (2011). The relation between distance students motivation, their use of learning strategies, and academic success. *TOJET: the Turkish online journal of educational technology*, Vol.10, N0.1, pp.216-222
- 6- Chmiliar.Dr Linda. (2011). Self-regulation skills and the post-secondary Distance learner. *Procedia - social and behavioral science*, Vol. 29, pp.318-321.
- 7- Bembenutty.H. (2012).A latent class analysis of teacher candidate's goal orientation, perception of classroom structure, motivation, and self-regulation. *Psychology journal*, Vol.9, No.3, pp. 97-106
- 8- Sadi.o., Unarm. (2013). The relationship between self-efficacy, self-regulated learning strategies and achievement: a path model. *Journal of Baltic science education*, Vol.12, No .1, pp.21-33.
- 9- Annemiek. K., Cathy. V., Marcel. A., Van Aken. K., Maja. D. (2006).Parenting and self-regulation in preschoolers: a meta-analysis. *Infant and child development*. Infant and Child Development, Vol.15, No. 6, pp. 561-567.
- 10-Sanghag.k., Grazyna. K. (2012). Child temperament moderates effects of parent-child mutuality on self-regulation; a relationship -based path for emotionally negative Infant and Child Development, vol.38, No.4, pp.1275-1289
- 11-Brenda.L., Alysia. Y., Amy. M. (2006). Marriage, Parenting, and the Emergence of Early self-Regulation in the Family system. *Journal of child and family studies*, Vol. 15, No.4, pp. 493-506
- 12-Nader-grosbois. N., Normandeau. S., Quintal. G. (2008). Mothers, Fathers regulation and Childs self-regulation in a computer-mediated learning situation. *European journal of psychology of education*, Vol.23, No .1, pp 95-115.
- 13-Sedova.E., Goryacheva. T. (2012). Longitudinal study of self-regulation of junior schoolchildren. *US-China education Review*, Vol. 1, No. 2, pp. 170-177
- 14-Keller. H, Yousi. R, Borke. J, kartner. J, Jensen. H, Papaligoura. Z. (2004). Developmental consequences of early parenting and self-regulation in three cultural communities. *Child development*, Vol. 75, No. 6, pp. 1745-1760
- 15-Piotrowski.J, Lapierre.M, Linebarger. D. (2013). Investigaying correlates of self-regulation in early childhood with a representative sample of English -speaking American families. *Journal of child and family studies*. Vol.3, No.22, pp. 423-436
- 16-Hung. J, Prochner. L. (2004). Chinese parenting

- ۲۶، سال ۷، شماره ۲، صص ۱۷۹-۱۹۷.
- 36-Baneshi. A., Karamdoust. N., Hakimzadeh. R. (2013). Validity & reliability of the Persian of Grasha-Richman student learning styles scale. *Journal of Advances in medical Education & Professionalism*. Vol.1, No. 4, pp.119-124.
- ۳۷-احمدی، سعید و احمدی، مجید (۱۳۹۰)، رابطه میان اضطراب ریاضی و سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان، پژوهش در برنامه‌ریزی درسی، دوره ۲، سال ۸، شماره ۳۱، صص ۸۹-۱۰۲.
- 38-Fogg L., Carlson – sanbelli. L., Giddens. J. (2013). The perceived benefits of a virtual community: effects of learning styles, race. Ethnicity, and frequency of use on nursing students. *Nursing education perspective*. Vol.34, No.6, pp. 390-4.
- ۳۹-سرمد، زهره؛ بازرگان، عباس و حجازی، الهه (۱۳۹۱). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، چاپ ۲۴، نشر آگه.
- ۴۰-زرننگ، رمضانعلی (۱۳۹۱)، رابطه سبک‌های یادگیری و درگیری تحصیلی با عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی.
- ۴۱-ایزدی، صمد و محمدزاده ادملایی، رجبعلی (۱۳۸۶)، بررسی رابطه سبک‌های یادگیری، ویژگی‌های شخصیتی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، دومه‌نامه دانشور رفتار، دوره جدید، سال ۴، شماره ۲۷، صص ۱۵-۲۹.
- ۴۲-بrazدان، زهره (۱۳۹۱)، بررسی رابطه بین سبک‌های تفکر و خودتنظیمی در بین دانش‌آموزان دختر مدارس متوسطه بیله سوار. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی تبریز، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.
- ۴۳-محمودی، ز (۱۳۷۷)، بررسی رابطه خودپنداره، یادگیری خودتنظیم و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر پایه دوم راهنمایی شهرستان شهریار، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت‌معلم.
- ۴۴-صمدی، معصومه (۱۳۸۳)، بررسی نقش راهبردهای خودتنظیمی در حل مسائل ریاضی دانش‌آموزان، فصلنامه نوآوری‌های آموزشی، سال ۳، شماره ۷، صص ۷۹-۹۷.
- ۴۵-صمدی، معصومه (۱۳۸۶)، تأثیر روش‌های تربیتی و
- 26-Rani. B. (2014). Impact of parenting styles on career choices of adolescent. *Journal of education & social policy*, vol.1, No.1, pp.19-22.
- ۲۷-کراسکیان، آدیس (۱۳۹۲)، پرسشنامه سبک‌های فرزندپروری با مریند، فصلنامه رشد آموزش، دوره ۸، شماره ۳، صص ۴۰-۴۱.
- ۲۸-خوئی نژاد، غلامرضا؛ رجایی، علیرضا و محب راد، تکتم (۱۳۸۶)، رابطه سبک‌های فرزندپروری ادراک شده با احساس تنهایی نوجوانان دختر، دانش و پژوهش در روانشناسی، دوره ۹، شماره ۷۵، صص ۳۴-۹۲.
- 29-Maddah. M. E, Javidi. N, Samadzadeh .M, Amini. M. (2012). The study of relationship between parenting styles and personality dimensions in sample of college students, *Indian journal of science and technology*, Vol.5, No.9, pp.3332-3336.
- ۳۰-سندی، فاطمه؛ صالحی، ایرج؛ کافی، موسی و رضایی، سجاد (۱۳۹۱)، رابطه شیوه‌های فرزندپروری ادراک شده و سبک‌های هویت با حرمت خود در دانش‌آموزان دختر دبیرستانی، پژوهش‌های روان‌شناسی بالینی و مشاوره، سال ۲، شماره ۲، صص ۴۱-۵۶.
- 31-Watabe. A., Hibard. D. (2014). The influence of authorities and authoritarian parenting on children's academic achievement motivation: a comparison between the United States and Japan, *North American Journal of psychology*, Vol.16, No.2, pp.359-382.
- 32-Mahasneh. M. (2014). Investigation the relationship between goal orientation and parenting styles among sample of Jordan university students. *Academic journal*, vol.9, No.11, pp.320-325.
- 33-Markazi. L, badrigargari. R, Vahedi. Sh. (2011). The role of parenting self-efficiency and parenting styles on self-regulation learning in adolescent girls of Tabriz, *Procedia - social and behavioral sciences*, No.30, pp.1758-1760.
- 34-Kafdar. T, Toy. B. (2014). Learning strategies and learning styles used by students in social students. *International journal of academic Reasearch*. vol.6, No.2, pp.259-267.
- ۳۵-همایونی، علیرضا و عبداللهی، محمدحسین (۱۳۸۲)، بررسی رابطه بین سبک‌های یادگیری و سبک‌های شناختی و نقش آن در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان، مجله روان‌شناسی، دوره

- classes. *The High School Journal*, Vol. 88, No.3, pp. 10-25.
- 54-Tonimehr. A., Holtbrugge. D., Berg. N. (2012). Learning style preferences and the perceived usefulness of e-learning. *Teaching in higher education*, Vol. 17, No. 3, pp. 309-322.
- 55- Peters. J., Backer. F., Reina. V., Kindekense. A., Buffel. T., Lombaerts. k. (2014). The role of teacher's self-regulatory capacities in the implementation of self-regulated learning practices. *Procedia - social behavioral sciences*. No. 116, pp. 1963-1970.
- ۵۶- اسعدی، سیدمحمد؛ ذکایی، نیره؛ کاویانی، حسین؛ محمدی، محمدرضا و گوهری، محمدرضا (۱۳۸۳)، رابطه پس‌زمینه اجتماعی - فرهنگی با شیوه تربیتی والدین، موفقیت تحصیلی و سبک یادگیری فرزندان، *مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران* (اندیشه و رفتار)، دوره ۱۲، شماره ۱، (پیاپی ۴۴)، صص ۲۱-۲۸.
- ۵۷- امینی، مرضیه؛ علی پور، احمد؛ زند، بهمن؛ ابراهیم‌زاده، عیسی و فرج الهی، مهران (۱۳۹۱)، رابطه سبک‌های یادگیری با غلبه طرفی مغز دانشجویان به‌منظور استفاده در طراحی‌های آموزشی، *فصلنامه علمی - پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*، سال ۳، شماره ۳، پیاپی ۱۱، صص ۱۳۷-۱۵۲.
- 58-Pong, S. L., Hao, L., & Gardner, E. (2005). The Roles of Parenting Styles and Social Capital in the School Performance of Immigrant Asian and Hispanic Adolescents. *Social Science Quarterly*, Vol.86, No. 4, pp.928-950.
- خودتنظیمی بر پیشرفت تحصیلی، تازه‌های علوم شناختی، سال ۹، شماره ۱، صص ۴۰-۴۸.
- ۴۶- هاشم‌آبادی، علی قنبری؛ حاتمی و رزنه، ابوالفضل؛ اسمعیلی، معصومه و فرحبخش، کیومرث (۱۳۹۰)، رابطه بین سبک‌های فرزندپروری، دلبستگی و تعهد زناشویی در زنان متأهل دانشگاه علامه طباطبایی، *فصلنامه علمی - پژوهشی جامعه‌شناسی زنان*، سال ۲، شماره ۳، صص ۳۹-۶۰.
- 47-Kindergarten, H. (2003). Chines parenting styles and children's self-regulated learning. *Journal of research in childhood education*, Vol. 18, No. 3, pp. 227-238.
- 48-Estep. H., Olson. J. (2011). Parenting style, academic dishonesty, and infidelity in college students. *College student journal*, Vol.45, No.4, pp.830-838.
- 49-Spear. Ch. (2005). A review of the relationship among parenting practices, parenting styles and adolescent school achievement. *Educational psychology review*, vol.17, No.2, pp.125-146.
- ۵۰- حسینی، میترا و سیامک، سامانی (۱۳۹۱)، ارتباط ابعاد کارکرد خانواده و خودتنظیمی فرزندان، *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، سال ۵، شماره ۳۱، صص ۳۰۵-۳۱۷.
- 51-Muscat. M., Mollicone. P. (2012). Using Kolb's learning style to enhance the teaching and learning of mechanics of materials. *International journal of mechanical engineering education*, Vol. 40, No. 1, pp.66-77.
- 52-Chen. C., Jones. K., Moreland. K. (2014). Differences in learning styles. *The CPA journal*, Vol.84, No.8, pp .66-51.
- 53- Cooper, J. E., Strahan, D. B., & Horn, S. (2005). "If only they would do their homework:" promoting self-regulation in high school English